

бърза память часто са удовлетворяватъ (задоволяватъ) отъ тъзи природна способност и не са грижатъ за по нататъшното ѝ развитие, тъй като тя и безъ това имъ дава възможност да изказватъ успешно мнемоническата си, т. е. собственно чисто папагалска дарба; но комуто е трудно да запомни фактуетъ безъ приведеннитѣ къмъ тѣхъ основания, той издирва логическата връзка на тѣзи фактове и съ нея уѣкчава въ памятьта си това, което, споредъ природното построявание на свойя умъ, той, не може да въсприеме въ видъ на произволенъ и не обясненъ редъ.

5-то По никака и искусственното сдружаване на идѣите може да бѫде полезно, тъй на пр. на школника ще бѫде лесно да запомни, че г. Абидосъ, са намѣрва на Азиатския брѣгъ на Гелиспондъ, ако вниманието му бѫде обърнато на това обстоятелство, че названията на Абидоса, и Азия иматъ една и сѫщата начална буква. Но такива педагогически приеми, или, по вѣрно, фокуси едвамъ ли могатъ да прѣлъстятъ само не добре-образованната домашна учителка, — замѣжевия умъ тѣ сѫ не годни. Азъ не хранѫ довѣрие къмъ искусственнитѣ системи на тъй наричаннитѣ мнемоники; защото тѣ напълнятъ въображението съ купчина произволни и смѣшни символи, които бѣркатъ на естественната дѣятелностъ на нашия умъ. Историческите доказателства, къмъ които обикновенно са прилагатъ машинации отъ подобенъ родъ, са запомнятъ много по добре при помощта на причинната свръзка, или даже по случайното съвпадение на великиятъ имена; тъй напр. не е трудно да са запомни, че Платонъ билъ на 29 год., когато Сократъ приель чашата съ отрова-та и, че Аристотель билъ ученикъ на този сѫщия Илатонъ, а послѣ самъ учителъ на този знаменитъ синъ на Филипъ Македонски, който съ помощта на побѣдоносната си войска привелъ Сократовия и Платоновия язикъ въ съприкосновение съ священнитѣ изречения на брамансkitѣ гимнове на Инду-совите брѣгове.

Най сѣтиѣ, колкото силна и да би била *ашата память*,